

Laudate Dominum

Az Üllői Katolikus Egyházközség negyedévenként megjelenő lapja. XIX. évfolyam 1. szám

Pünkösdi ünnepén

Pünkösdi ünnepére készülve, a Lélek-várás napjaiban minden évben ünnepélyesen előveszek egy régóta őrzött kis gyűrött lapot. Használni szoktam, mert valóban használati utasítás. Segítség és kísérő. Nem emlékszem kitől kaptam, nem ismerem a forrását, de már a címe is biztató: Mit tegyek, hogy mélyebben találkozhassem a Szentlélekkel?

Idén is készülünk Pünkösdi ünnepére azzal a reménységgel, hogy az élető és megszentelő isteni ajándék megújít és valóban lelkesít minket. Megosztom most azt a kis segítséget a kéréssel mindannyiunkért: Vani Sancte Spiritus... Jöjj Szentlélek Úristen! (VJ)

1. Imádkozz mélyebben! Minden imában tudatosítsd Isten szerető jelenlétét. Kérd ima előtt a Szentlelket, hogy tanítson jobban imádkozni. (Pl. így: "Jöjj Szentlélek! Világosíts meg! Nyisd meg a lelkem!") (Vö. Róm 8,14-16, 26, Gal 4,6)

Biztosíts állandó időpontokat imádságotnak (pl. minden reggel és este ugyanazon időben egy-egy negyedóra...), s a szentségimádásnak is.

2. Minden nap ajánld fel magad a Szentléleknek - add át magadat az Ő vezetésének (lehetőleg a reggeli imában). (Vö. Jn 16,13)

3. Különösen figyelj a Szentlélek indításaira (Vö. Gal 5.16), - akár a lelkiismeretedben hangzik el az, akár pl. egy testvér vagy családtag kérése által. - Szokd meg, hogy azonnal és örömmel válaszolj hívásaira, akkor is, ha nehéz. (Pl. úgy, hogy bensődben kimondod Neki: "igen", s megteszed, amire hív.)

4. Lép ki magadból. Minden nap úgy indulj reggeli imádból, hogy: ma örömet akarok szerezni másoknak. (Tégy konkrét elhatározást: pl. ma oda fogok lépni X-hez, aki tegnap megbántott, vagy felhívom Z-t, akivel rég nem találkoztam...) S ha szeretsz, a Lélek kinyilatkoztatja magát Neked. (vö. Jn 14,21)

5. Légy tudatosabban Krisztus tanúja az emberek előtt, elsősorban szeretetteddel. - Vágyódj rá, hogy konkrétan is közelebb vezethesd embertársaidat Jézushoz. Ne félj - kellő időben - beszélni is hitedről! Kérd ilyenkor a Lelket, és Ő vezetni fog. (Vö. Lk 12,12, Iz 61,1)

6. Építsd a szeretetet, az egyetértést, különösen ott, ahol kritikával, széthúzással találkozol. (Pl. határozd el, hogy aznap mindenkiről jót mondasz.) (Vö. Róm 13,8, 2 Kor 13,13)

7. Ha valami fáj, öleld át a szenvedő Megváltót, s Vele egyesítsd szenvedésedet. Különösen, ha közeli testvéreid részéről ér fájdalom... (Bensődben minden alkalommal mondd ki: "Neked ajánlom".) Így részese vagy Jézus megváltó szenvedésének, s a Szentlélek kiáradásának. (Gal 5, 24-26)

8. Ne aggódj! Bíz rá magad a Mennyei Atyára s a Szentlélek vezetésére. (Vö. Mt 6,33-34) Tudatosan élj a Lélek szabadságában, s próbáld sugározni ennek a szabadságnak örömét. (Gal 6,22-26)

9. Hidd és reméld, hogy a Szentlélek képes minden nehézség közepette - általad is - megújítani közösségedet és az Egyházat. Ezt a reményt sugározzák életed és szavaid. (Vö. Róm 15,13, Ef 1, 17-19) (A reményt akkor tudod sugározni, ha az imában s a szentségekben is rendszeresen merítesz a Lélek "forrásaiból".)

10. Merj mindig újra kezdeni! Minél inkább magunkban bízunk, annál gyakrabban elesünk. Ha jobban a Szentlélek vezetésére bízunk magunkat, csökkennek az elesések (Ez a fejlődés egész életünk útja. Róm 8,5-11) Minden elesésed, gyengeséged ellenére - ha hiszel - a Lélek képes új szívet és új lelket adni beléd. (Ez 36,26, 2 Kor 3,17)

Üllő, 2021 pünkösdjén

Virágh József
plébános

A plébániakert rendbetétele

Még áprilisban, a templomkert rendbetételekor eldöntöttük, hogy a munkát a plébániakert rendezésével folytatjuk majd. Minthogy reményeink szerint a Jóisten segítségével a közeljövőben újraindulhatnak közösségi programjaink, május 8-ára tűztük ki az időpontot a nagy feladatra, és miközben tervezgettük, hogy mit is kellene pontosan csinálnunk, jött a nagy ötlet Kovács Tündike és Sanyi részéről: kössük össze a kellemet a hasznossal, és tegyük ezt a napot egy produktív, ugyanakkor a járvány miatt már mindenki által nagyon hiányolt közösségi élménnyé.

Sokan összejöttek, és bátran mondhatom, kivétel nélkül mindenki "bedobta magát", a zöldhulladékot összeszedtük, a levágott ágakat, gallyakat összekötözve kihordtuk, rengeteg sített szállítottunk el, rendeztük a terepet. Végül valamennyi tervezett feladattal elkészültünk, és remekül éreztük magunkat együtt. Gyerekeink egész délelőtt fociztak, kötélpályáztak, mászókáztak, hintáztak és bújócskáztak, látszott rajtuk, hogy a hosszú bezártság után nagyon örülnek egymás társaságának. Mi felnőttek is tudtunk végre beszélgetni hétköznapi dolgainkról, a karantén megpróbáltatásairól és mélyebb témákról is. Hosszú idő után ez nagy lelki feltöltődést jelentett. Volt alkalmunk kicsit ismerkedni plébánosunkkal, József atyával, ugyanis ő is velünk tartott, és kivette a részét a munkából.

Nagyszerűen sikerült ez a nap, végre ismét együtt lehettünk, mint egy valódi nagy család! Hálával tartozunk ezért elsősorban a Jóistennek, és mindenkinek, aki eljött! Ezúton is köszönjük Tündinek és Sanyinak a szervezést és a kitűnő bográcspörköltöt!

Mindannyiunk nevében mondhatom, hogy ezen a napon eleget tettünk a korintusi levél felszólításának: "Tehát akár esztek, akár isztok vagy bármilyen más tesztet, tegyetek mindent Isten dicsőségére." (IKor10,31)

Mezei Zsófia

Az ízletes ebéd

Munkánk eredménye: a rendezett kert

Lelkes csapatunk

***A tetemes mennyiségű
zöldhulladék***

Gondolatok az egyházközségünkről

Kedves Testvérek!

Eredetileg csak szerettem volna beszámolni az épülő közösségi házunkról, amely nagy kihívást jelent az egyházközség életében, de végül úgy döntöttem, hogy egy összetettebb levelet írok, amelyben megírom plébániánk életével kapcsolatos gondolataimat.

Az építkezéssel kapcsolatban a következőkről tudok beszámolni. Mióta léteznek a napközis gyerektáborok és a kórusok (gyerek és felnőtt), azóta biztosan tudom, hogy szükségünk van egy új és a különböző programok igényeinek megfelelő közösségi épületre, amely segíti a közösségeink működését. Ezt ma is így gondolom, és biztos vagyok benne, hogy ez az épület, ha elkészül, tökéletesen meg fog felelni az elvárásainknak.

Tudom, hogy ez nem egy zökkenőmentes építkezés, és sok váratlan vagy extra körülmény nehezítette a haladást, de nagyon hálás vagyok, hogy egy ilyen összefogó és nagylelkű közösség tagja lehetek, akik mellénk álltak anyagilag és imáikban is, hogy létrejöhessen ez az álom.

Arról még októberben beszámolt Gábor atya, hogy az egyházmegye átvette az irányítást és az építkezés ütemezését, ami egyrészt nagy könnyebbség, hiszen a felelősség lekerült a vállunkról, másrészt egy kicsit nehézség is, hiszen nincs rálátásunk az építkezésre.

Amit biztosan tudunk, hogy ahhoz, hogy az épület ilyen szépen tető alá kerülhetett, a püspök atya segítsége kellett. Igen, a közösségi ház költségvetése jelenleg sokkal nagyobb (kb. 200 millió Ft), mint amit terveztünk, de az is igaz, hogy az épület is nagyobb lett a

különböző elvárások miatt, és az is tény, hogy egy építkezés hónapról hónapra drágul a növekvő árak miatt. Tudom, hogy ez a szám sok mindenkit megdöbbsent, ahogy eleinte engem is sokkolt, de aztán körbenéztem a környéken, és ha csak Üllőn maradunk, akkor az új bölcsőde vagy a piac költségvetése sem olcsóbb, mint a közösségi házé. Mivel jelenleg az egyházmegye döntésére várunk, hogy hogyan tovább, mit tudnak ők segíteni, mi az, ami majd még ránk hárul, egyelőre nem tudunk állami pályázatokhoz sem folyamodni, így nincs más lehetőségünk, mint türelemmel várni és imádkozni, hogy a dolgok a legjobb úton haladhassanak tovább. Kovács Sanyival rendszeresen igyekszünk tájékozódni ezzel kapcsolatban, és mindent megteszünk annak érdekében, hogy befejeződhessenek a munkálatok, és örömmel és sok közösséggel birtokba vehessük az új épületet.

Azonban amiért most folytatom a levelem, az az a félelmem, hogy nem lesznek közösségek, mire megépül az épület. Sajnos az elmúlt bő év nem kedvezett semmilyen csoportos tevékenységnek, így a mi plébániai életünk is megsínylette. Tudom, hogy mindenki küzd a saját nehézségeivel: az egyedülléttel, a digitális oktatással, az otthondolgozással a család ellátása mellett, a betegséggel és a velejáró fájdalommal. Mégis úgy látom, hogy most kell a Szentlélek segítségét kérni, hogy minket is töltsön el, ahogy annak idején az apostolokat, akiknek sikerült létrehozni az Egyházat, úgy nekünk is sikerüljön a Szentlélek erejével, József atya vezetésével és nagy összefogással megújítani egyházközségünket. Képesek legyünk újból élővé és vonzóvá válni mások számára. Képesek legyünk újból áldozatokat hozni a meglévő közösségeinkért vagy új csoportokat létrehozni. Képesek legyünk megszólítani a fiatalokat, a kamaszokat, akik szinte eltűntek a templomból. Képesek legyünk közelebb kerülni az idősekhez, meglátni a segítségnyújtás lehetőségeit. Képesek legyünk új kihívásoknak megfelelni, új feladatokat vállalni, amikre másokat is meghívunk. Képesek legyünk egymásért és a plébániánkért imádkozni.

Biztos vagyok benne, hogy ahol létező és élő közösségek működnek, ahol minden hívő megtalálhatja a saját helyét, ahol számíthatunk egymásra, de ahol lehetőség adódik a befelé fordulásra is, ahol minden korosztály örömmel vesz részt egy rendezvényen, ott előbb-utóbb lesz épület is, amit birtokba vehet.

Végül szeretném megköszönni, hogy a Laudate Dominum még mindig létezik, hogy van egy ilyen értékes lapunk, amelyből szellemileg és lelkileg töltekezhetünk.

Szeretettel és reménnyel tele: Rauscherné Horváth Gyöngy

Karitás-hírek

Egy anyagilag nagyon megszorult családnak sikerült 1 m3 fát igényelni.

A DM pelenka programnak köszönhetően 3 család kapott fél évre elegendő pelenkát.

Egy nyugdíjasnak, aki egyedül neveli unokáját, tönkrement a fűtése. A karitász központból igényeltünk neki egy kályhát, amit meg is kapott, és ki is szállították neki.

Ezúton is köszönjük a húsvéti tartós élelmiszergyűjtéshez nyújtott segítségüket. Nagyon hálásak vagyunk, hogy a járványhelyzet nehézségei ellenére is sikerült rászoruló embertársainkat támogatni.

Beszélgetés Fábry Kornél atyával és Zsuffa Tündével az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusról

Fábry Kornél atya 2016-tól a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) előkészítésén dolgozik főtitkárként. Zsuffa Tünde a NEK kommunikációs igazgatója. Közös munkájuk is gondviselészerű: együtt tanultak a teológián, aztán Kornél atya imacsoportjával együtt imádkozott Tünde felépüléséért, amikor ő élet és halál között volt, most pedig közösen dolgoznak a magyar katolikusság egyik legnagyobb misszióján, a NEK megvalósításán. Egy nagyon jó hangulatú, vidám interjú keretében beszélgettünk a szeptember 5-12. között Budapesten rendezendő kongresszusról, amelyre a világ minden részéről várnak híveket, és amely a remény jele lesz a pandémia után a magyarok és a világ számára.

- Honnan az ötlet, hogy 1938 után ismét Budapesten rendezzenek Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust?

- Kornél atya: Eucharisztikus Kongresszust – aminek nevét sokan nehezen értik, vagy félreértik, mint egy kisfiú, aki eurocentrikus kompresszusként említette, de hallottam már eukaliptusz kongresszusnak is (nevet) -, négyévente rendeznek. Egy európai és egy Európán kívüli helyszín váltogatják egymást. 2008-ban Québecben volt, 2012-ben Dublinban, majd 2016-ban a Fülöp-szigeteki Cebu városában. Ez utóbbi zárómiséjére küldött videóüzenetében hirdette ki a Szentatya, hogy a következő kongresszus 2020-ban Budapesten lesz. Az ezt követő Latin-Amerikában lesz majd.

- A budapesti NEK eredetileg tavaly lett volna, de a koronavírus-járvány minden tervet felborított, és a Kongresszust is el kellett halasztani. Annyi előkészítés és munka után ezt hogyan fogadtátok?

- Tünde: Eredetileg tavaly szeptemberben lett volna. Amikor tavasszal bejött a pandémia Európába is, már számítottunk arra, hogy bejelentik a halasztást. Azért érintett bennünket rosszul, mert Kornél és én is jártuk Magyarországot és a világot, mentünk plébániáról plébániára, és akinek csak tudtuk, hirdettük a kongresszust. 2020 eleje nagyon sűrű volt, sok munkával: Németország, Ausztria, a Kárpát-Medence. Nagyon megrázó lelki hatása volt számomra a karantén elrendelésének. Egyik nap még buzdítod az embereket, hogy találkozzunk Budapesten, hogy legyen tele az Andrassy út, hogy legalább olyan sokan legyenek, mint 1938-ban, aztán másnap bezárnak mindent, és minden terv dugába dől. De aki ilyenre adja a fejét, az tudja, nincs olyan helyzet, amikor pánikolni lehetne. A legfontosabb feladat az volt, hogy életben tartsuk a NEK szellemiségét, lelkületét és az azt körülvevő lelkesedést. Kerestük a lehetőségeket, hogy hogyan lehet erre az új helyzetre reagálni. Elkezdtünk podcastokat készíteni, létrehoztuk a NEK Televíziót, kerestük az érdekes személyiségeket, hogy megkérdezzük, hogyan készülnek a NEK-re. Készítettünk egy hangjátékot „A remény oszlopa” címmel, amit majd májusban ad le a Kossuth Rádió, és amelyben a '38-as kongresszust dolgozom fel. Úgy érzem, 1938-ban sokkal rosszabb körülmények

voltak a világban, mint ma. Most járvány van, de 38-ban már háborúra készülődött a nyugati világ. Még nem lehetett tudni, mi lesz, de lehetett érezni, hogy valami rossz jön. Ami megdöbbentett, hogy a '38-as kongresszus szervezői közül mennyien lettek később vértanúk: Mindszenty, Meszlényi Zoltán, a híres Werner-kórus vezetője is börtönbe került, a szervezésben résztvevő regnumi papokat is elítéltek. Ez azt mutatta meg nekem, hogy ne a keserűséget keressük, és hogy nincs az a helyzet, amiből nem lehet jót kihozni. Ha a Gondviselés ott van mellettünk, akkor bármire képesek vagyunk.

K: Emlékszem, a karantén kezdetekor még úgy nézett ki a naptáram, hogy márciustól júliusig nem volt szabad szombatom a munka mellett, de aztán egyik pillanatról a másikra kiürült. Hirtelen sok mindenre jutott idő. Áprilisban hirdette meg a Szentatya az új, szeptemberi időpontot. Kaptam olyan e-mailt, amely a '38-as kongresszus sikerét firtatta, mondván, jött utána 40 év ateizmus, kommunizmus, a rendek feloszlatása és egyházüldözés. Ha ezt nevezzük sikernek, akkor ő nem várja ezt a mostani kongresszust. Ezzel szemben azt mondom, hogy a NEK éppen azért fontos, hogy erőt adjon. Ha nem lett volna a 38-as kongresszus, akkor miből merítették volna erőt az emberek a túléléshez a kommunizmus idején? Tündéék találtak olyan hívőket, akik még részt vettek az akkori kongresszuson. Elmondták, hogy ott voltak szüleikkel, nagyszüleikkel együtt, és aztán egész életükben emlegették azokat a napokat, akkora élmény volt számukra. Azokból a napokból merítették azután, és nem felejtették el 40 év múlva sem.

T: Sokan vannak, akik mindig csak a rosszat keresik. Ha nem lett volna a kongresszus 1938-ban, ha nem lettek volna a tanúságtevők – a férfiak szentségimádásán pl. 150.000-en voltak, ennyi férfi zúgta, hogy „hiszek”, és „ellene mondok a Sátánnak” –, ha nem lett volna a sok megtérés, az ott megszülető sok papi és szerzetesi hivatás, akkor még így se tudtuk volna elviselni az utána következő megpróbáltatások évtizedeit. Egy idős néni, aki most gyógyult meg a Covidból, mesélte el nekem a történetét. Az angol kisasszonyoknál tanult, és az egyik osztálytársát, Esztikét kiválasztották arra, hogy ő is köszöntse a kongresszusra érkező Pacelli bíborost, a későbbi XII. Piusz pápát. Esztikének mindig fájt a torka, és ki akarták venni a manduláját. Azt kérte, hogy csak a kongresszus után vegyék ki, hogy köszönthesse a bíborost. Élete legboldogabb napja volt. Esztikét a kongresszus után megműtötték, és sajnos belehalt a műtétbe. Megrázta az osztálytársait, Esztike arcát szentképekre is feltették.

- A szkeptikus hangokhoz mit szóltok? Sokan gondolják úgy, hogy ilyen járványhelyzetben nem kellene megrendezni a kongresszust.

- T: Nehéz időszakon megyünk keresztül mindannyian, de hiszem, hogy mindig a jót kell nézni, azt, például, hogy hány embernek szerzünk ezzel örömet, hányan kaphatnak hitbeli megerősítést, vigaszt, hivatást.

Elindítottunk tavaly egy 52 tanúságtételt – az 52. NEK-re készülünk – magába foglaló sorozatot. „Ő és én” a címe, a köztelevízióban sugározták, de elérhető az interneten is. A tanúságtévők között van elítélt, hajléktalanból lett családapa, sportoló, hitéért meghurcolt és börtönt viselt idős apáca, orvos és hentes is. A Katolikus Rádió ezekből az ötpercekből félórás megszólalásokat akar készíteni. Amikor megkérdeztem az egyik fiatal srácot, hogy vállalja-e, azt mondta, örömmel. Mert ugyan a munkahelyén kinevették a tanúságtételért, de sokkal több jó visszajelzést kapott és sokkal több jó származott belőle. Volt olyan néni, aki csak ezért ment be a boltba, hogy elmondja, mennyire jó volt hallgatni a tanúságtételét. Mindig vannak olyanok, akik vissza akarnak húzni, akik nem a motorja valaminek, hanem inkább a főkjei. De hisszük, hogy inkább azokat a lehetőségeket kell keresni, hogy minek lehetünk a motorjai. Ott van az olimpia. Ennyi erővel arra is lehet mondani, hogy miért szervezik meg. De hány ember élete, munkája van abban is. De talán még többen is nézik majd, mert még nagyobb hősök lesznek a sportolók, hisz a pandémia idején készültek fel. Mi ugyanígy állunk a kongresszushoz. Tavaly hűsvétkor, emlékszem, hogy a televízió közvetítette, ahogy a pápa kivitte az Oltáriszentséget a teljesen üres Szent Péter térre és megáldotta vele Rómát és a világot. Nagyon megrázó képek voltak. Utánanéztam, és óriási nézettsége volt. Én is ott ültem a kamasz fiammal együtt, és néztük a közvetítést. Az is azt üzent, hogy a hit fontos, és nem szabad feladni.

- K: Így van. Amikor a bíboros atya felkért arra, hogy legyek a NEK főtitkára, kértem két nap imaidőt, ami alatt nagyon komoly megerősítést kaptam Jézustól. Ezért is mertem elvállalni, és ezért hiszem, hogy meg kell rendezni, és ehhez Ő ad erőt és bizonyosságot.

- Gondoljátok, hogy a pandémia arra is szolgált, hogy az emberek jobban szembenézzenek magukkal és a Jóistennel?

- K: Biztosan! Egy német teológustól hallottam, hogy a pandémia kezdete után a google keresőben megnőtt az imára és az Istenre való keresések száma. Ami nem véletlen, lévén tömegesen fordult és sajnos még ma is fordul elő, hogy valaki kedden bemegy a kórházba és hétvégre már meg is halt. Egy ismerősömnek meghalt az édesanyja, és hétvégre várja a 26 éves fia halálát. Imádkozunk értük. Az emberek ennek hatására elgondolkodnak. És az is igaz, hogy az online tér is alkalmas felület arra, hogy azon keresztül Jézus is szóljon hozzánk. Négy éve jött az ötlet. Két olyan ünnepünk van, ahol az Oltáriszentség van a központban: Krisztus Király és Úrnapja. Mi lenne, ha e két ünnep előestéjén szentségimádást tartanánk templomainkban. A cél az volt, hogy legyünk húszezren, végül harmincötezen lettünk. Honlapot is létrehoztunk. Akkor 16 országból csatlakoztak kinti magyarok. Aztán már több nyelvre lefordítottuk a honlapot. A pandémia miatt otthonról is be lehetett aztán csatlakozni. Tavaly 72 országból több mint 6700 helyszínen imádkoztunk együtt. Úrnapja szombatján ismét lesz ilyen közös ima. Úgy érzem, az emberek megijedtek a járványtól, és jobban imádkoznak egymásért is.

T: Azt tapasztalom, hogy a járvány elején még kicsit „bulinak” fogták fel az emberek. Sőt, teljesen fel se fogták, hogy mi történik most velünk. Szerintem a legelső sokk, amit a járvány okozott, az első járványkarácsony volt. Ott jöttünk rá, hogy a személyes kapcsolatok milyen sokat érnek.

- Áprilisban a Szentatya meghirdette a NEK új,

szeptemberi időpontját. Lehet az átütemezett NEK-nek az az üzenete, hogy a rosszból is kovácsoljunk reményt, és válhat a járvány utáni újratekzés, újbóli lelki töltkezés szimbólumává?

- K: Az eucharisztia hálaadást jelent, középpontban Krisztussal. Lehet, hogy nem lesznek százezres tömegek. De megtörténhet az, hogy az emberek tényleg hálát adnak. Hálát adnak azért, hogy –reményünk szerint- vége a járványnak. 1938-ban a kongresszus az utolsó békeévben volt és utána rossz történt az emberiséggel. Most ez fordítva lehet. Megint nehéz időben szervezzük meg, csak most, ha Isten is megsegít, jó következik utána.

- Az őszi kongresszushoz közeledve elkezdődött újból a szervezkedés, népszerűsítés? Milyen részvételre, milyen Kongresszusra számítotok?

- K: A bizonytalanságot, különösen a mostani helyzetben, sajnos nem tudjuk elkerülni. Erdő Péter bíboros atya szokta mondani, nem látjuk előre a jövőt. Nekünk mindent úgy kell tervezni, hogy a rendezvények személyes jelenléttel lesznek megtartva. Abból mindig könnyebb áttérni az online felületre, ha esetleg azt indokolná a körülmények. Hogy mennyi külföldi tud majd részt venni, az függ attól is, milyen lesz a helyzet a nagyvilágban. Viszont az mindig igaz az Eucharisztikus Kongresszusra, de esetenként a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozókra is, hogy a résztvevők 90%-át a helyiek, a rendező országból érkezők adják. De bízom benne, hogy azért jön sok külföldi is. Nemrég még Mexikóból is érdeklődtek, hogy milyen feltételekkel lehet majd részt venni. Az előadók részvétele is izgalmas kérdés, mert lesznek idősebb, távolról érkező meghívottak is. Bizakodunk, hogy meg tudjuk tartani úgy a NEK-et, ahogy terveztük. Annyi változott a tavalyi tervekhez képest, hogy a nyitó szentmise nem a Puskás Stadionban lesz, hanem a Hősök terén, ami megint csak '38-at idézi, akkor is az volt a fő helyszín. A hétköznapi programjai pedig jellemzően a Hungexpon lesznek. A nyitó szentmisén például lesz elsőáldozás is. Anélkül, hogy újra meghirdettük volna e lehetőséget, már most több mint 800 elsőáldozó jelentkezett. Tavaly 4.700 felett volt a regisztrált elsőáldozók száma.

- Milyen programokra számíthatunk? Lesznek programok a fiataloknak is?

- K: Lesz Forráspont, amely kifejezetten a fiataloknak, 15-30 év közöttieknek szól. A fiatalok a jövő, az egyház jövője is. Ez egy katolikus ifjúsági est dicsőítéssel, tanúságtétellel, szentmisével, szentségimádással, koncerttel. Az elsőre 2100-an, a másodikra 5000-nél is többen regisztráltak. 2019-ben eljött koncertet adni Cristina nővér, aki Olaszországban nyerte meg a Voice televíziós tehetségkutatót. Most Akos koncert lesz. A helyszín a Papp László Sportaréna lesz, ahol 11.000-en férnek el. De lesz közösségek szentségimádása is a Bazilikában. Lesz fáklyás körmenet a Kossuth tértől a Hősök teréig, amelyre 10.000 fáklyát és 50.000 gyertyát rendeltünk, és odahívjuk Magyarországot összes ministránsát. A fiatalok mellett a családokat is szeretnénk megszólítani, ezért lesz szombaton családi nap a Margit-szigeten. Egyfajta majális lesz színpadokkal, játszóházzal, előadásokkal és koncertekkel, ahova várjuk a családok apraját-nagyját. Meg kell mutatnunk a világnak, hogy a katolikusok nem egy templomba zárt közösség, hanem együtt élnek a világban a világgal. A Kongresszusnak két hangsúlyos része van. A nyitómise és a hétvége, péntek estétől vasárnapig. Az egészet pedig a Szentatya által celebrált zárómise koronázza meg.

T: Marini érsek, az Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságának elnöke tavaly a pandémia előtt azt nyilatkozta, hogy még soha nem látott akkora érdeklődést Eucharisztikus Kongresszus iránt, mint a budapesti esetében. Úgy látják többen is, hogy az eddigi egyik legjobb NEK elé nézhetünk, és reméljük, hogy a pandémia ezt nem húzza keresztbe.

- **Meglepetésre Ferenc pápa is ellátogat Magyarországra a NEK zárómiséjére.**

- K: Oriási megtiszteltetés a pápa részvétele a zárómisén. A remény jele. Ahogy az volt az is, hogy Ferenc pápa nemrég ellátogatott Irakba is az üldözött keresztényekhez. Egy nap lesz csak itt a pápa, de hogy a Katolikus Egyház feje, Krisztus földi helytartója ellátogat Magyarországra, a kongresszusra, az mindenképpen a remény jele.

T: Már csak azért is, mert a pápa nem szokott részt venni az Eucharisztikus Kongresszusokon. Utoljára akkor volt pápai részvétel, amikor Rómában volt, de akkor csak kísértalt a Vatikán kapuin.

- **Amikor vége lesz a Kongresszusnak, akkor annak kapcsán mivel lennétek elégedettek?**

- T: Azt szeretném, hogy Magyarország visszakерüljön a világ térképére. A 38-as kongresszust Trianon után 18 évvel rendezték. Egy szétszabdalt ország éppen csak talpra állt. Reményt, vendégszeretetet és jókedvet sugároztak az akkoriak. Akkor Pacelli bíboros, a későbbi XII. Piusz pápa azt mondta, hogy Magyarország a kereszténység védőbástyája. Én ebben hiszek. Ha visszatalálunk a gyökereinkhez, ablakot fogunk tudni nyitni a világra. Ez szerintem nagyon nagy és Istennek tetsző siker lenne.

K: Egy ilyen rendezvény sikere nehezen mérhető. Ha egyetlen ember is megtér, akkor már megérte. Az egész erről szól. Ha már egy lelket megmentettünk, akkor nem dolgoztunk hiába. Es persze szeretnénk, ha a NEK sok embernek megerősítés lenne, és azt is, hogy minél többen találkozzanak Jézussal. De a NEK egyfajta új találkozás is lesz az emberek és az Egyház között, azután, hogy a pandémia ideje alatt sokszor nem lehetett templomba menni.

Farkas Vajk

Középpontban az Oltáriszentség

A 2021-es Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készülve újságunkban sorozatot indítottunk. Szemelvényeket a Bangha Béla SJ által szerkesztett Az Eucharisztia - Az Oltáriszentség tanának hittani és erkölcsi tartalma című antológiából, mely az 1938-as Budapesti rendezett 34. Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából jelent meg. Az itt olvasható részlet Szűnyogh Xavér OSB: Az Eucharisztia tisztelete című írásának befejező része.

19. Most áttérhetünk az Eucharisztia kultuszának egyes megnyilatkozásaira, melyek főként a reformáció ideje után lettek általánosak. Ezek közül:

a) elsősorban az Oltáriszentség meglátogatását kell megemlítenünk a templomokban;

b) azután a különböző népájtatosságok tartását az Oltáriszentséget őrző oltárnál, gyakran a kitett Szentség előtt;

c) a 40 órás szentségimádást és az egyes egyházmegyékben községről községre, körbemenő, ún. örökös imádást;

d) nem szabad megfeledkeznünk azután a sok új egyesületről és kongregációkról, melyeknek célja vagy az örökimádás vagy pedig az eucharisztikus Úr ellen elkövetett sértések engesztelése;

e) végül a legfontosabb Jézus szentséges Szívének kultusza, mely a legszorosabban kapcsolódik az eucharisztikus kultushoz és amellyel kapcsolatban szintén alakultak új ájtatosságok. Ezek közül főleg a legméltóságosabb Oltáriszentség kitételéről és az előtte való ájtatosságról kell néhány szót szólnunk.

A kitételre vonatkozó szabályok jórésze azokon a rendeleteken nyugszik, amiket Borromei Szent Károly adott ki a milánói egyházmegye számára, hogy

rámutasson a helyes mértékre. Ez áll XI. Kelemen utasításaira nézve is, amelyben 1731-ben a pápa szabályozta Róma városában a negyvenórás szentségimádás megtartását. A 12. §. azt mondja: „Azon az oltáron, amelyen az Oltáriszentség ki van téve, nem szabad semmi más misét mondani, mint a kitételrel és az eltétellel kapcsolatos nagymisé.” {...}

Hogy mi az oka az Egyház ezen álláspontjának, nyilvánvaló – mondja Kramp. Liturgikus szempontból tekintve a mise alatt történő eucharisztikus hódolat felbontja (sőt azt is mondhatjuk: elferdíti) a szentmisének mint áldozatnak a gondolatmenetét és egész felépítését. A liturgikus imádások ugyanis kérik és feszülő vággyal várják az átváltozás gyümölcsét: az eucharisztikus Krisztust, akit azonban az Oltáriszentség kitétele már a mise kezdetén a hívók szeme

előé állított. De a tisztelet szempontjától eltekintve, valahogyan oda nem illőnek tetszik az Oltáriszentség kitétele csupán az ünnep fényének emelése végett, mert ezzel az Eucharisztia Urát beállítjuk az ünnep szolgálatába. Ezért tiltja az Egyház az olyan szentséges misét, melynek csak ez az ünnepélyesebbé tétel a célja.

Még csak azt fűzzük hozzá, hogy a római rítus szerint még Úrnapján sem a kitett Oltáriszentség előtt van a mise, hanem a misében két ostyát konszekrál a pap, az egyikkel maga megáldozik, a másikat a communio után helyezi a monstranciába és a körmenet kezdetéig letakarja.

20. Az új egyházjog pontos szabályokat ad az Eucharisztia megőrzésére és kultuszára vonatkozóan. Meg van állapítva, hogy milyen templomokban kell vagy lehet őrizni az Oltáriszentséget; utazás közben vagy otthonában senkinek sem szabad magánál tartania az Eucharisziát. (Can. 1265.)

Az Oltáriszentséget őrző templomoknak, különösen a plébániatemplomoknak, naponként legalább néhány órára nyitva kell állniuk a hívók részére. (Can. 1266.)

Állandóan csak egy oltárnál lehet tartani az Eucharisziát minden templomban, mégpedig a templom

legelőkelőbb és legszebb helyén, tehát legtöbbször a főoltáron, hacsak a helyi viszonyok más szabályt nem engednek a megfelelő tisztelet és imádás számára. {...}

A tabernákulumnak az oltárral szilárdan egybe kell kötve lennie és annak közepén kell állnia; szilárdan kell felépülnie és egyúttal szépen kell díszíteni, hogy mind a biztonságot, mind az ájtatosságot szolgálja; és ahol a biztonság nem látszik eléggé teljesnek, ott éjszakánként megfelelő biztos helyen kell őrizni az Eucharisziát. (Can. 1269.)

Ugyanígy van meghatározva az öröklámpa (Can. 1271.), a cibórium (Can. 1270.) és az ostyák megújítása. (Can. 1272.)

De nemcsak a megőrzésre vonatkozóan, hanem a mai tiszteletadás formáira is vannak szabályok. Azt mondja a CIC, hogy a vallásos oktatásnak mindent fel kell használnia, hogy a híveket az Eucharisztia iránti igazi ájtatosságra buzdítsa. Elsősorban a szentmisében való részvételre, mégpedig nemcsak vasárnapokon és ünnepnapokon, hanem hétköznapiakon is. Azonkívül melegen kell ajánlani, hogy napközben is látogassák meg a templomot. (Can. 1273.)

{...}A negyvenórás szentségimádást a püspöktől megállapított napokon évről-évre a legnagyobb fénytel kell megtartani mindazon templomokban, melyekben az Oltáriszentséget őrzik. És ahol ez a helyi viszonyok miatt nem lehetséges, ott legalább nappal kell ünnepélyes kitételt tartani. (Can. 1275.)

Ezekből és a többi határozatokból is látható, hogy mennyire szívügye az Egyháznak az eucharisztikus kultusz helyes fejlesztése. Láthatjuk, hogy egyrészt mint iparkodik megtanítani a helyes középútra az Eucharisztia iránt való inkább bizalmas és azután a kissé tartózkodóbb tiszteletadás között,

másrészt mint igyekszik megőrizni a tiszta stílust az eucharisztikus hódolat különböző liturgián kívüli gyakorlataiban.

Az Eucharisztia kultuszának minden helyes megnyilatkozását szeretettel fogadja az Egyház, de azért nem tekinti azokat liturgikus cselekedeteknek s ennek következtében az áldozat s az áldozás mögött a második helyet foglalhatják el.

De megfigyelhetjük, hogy az Egyház mennyire megőrizte az első évezred tartózkodó tiszteletét. Mint rejtje el például még ma is az eucharisztikus edényeket. Misében a kehely fedve van egészen az offertóriumig, sőt a paténa fedve marad a Pater noster-ig. Azután mily gonddal takarja el magát az Eucharisziát! Hogy gondoskodik, hogy kitételek alkalmával is megadassék minden tisztelet. Nagyon jól tudja, hogy „quotidiana vilescunt”, a mindennapos megszokottá válik; ezért azzal is akarja fokozni a Legszenőbb iránt való tiszteletet, hogy nem akarja gyakran kitenni a tekintetnek.

De igaza van Krampnak, hogy a lelki élet tisztatílusa is erre az eredményre vezet. „Mindent a maga idején”, hirdeti már az ószövetség bölcs mondása. A liturgia az Atyaisten előtt hódoló cselekedet s ebben a hódolatban benne van az Istenember is. Az Eucharisztia (liturgián kívüli) kultusza pedig tulajdonképpen a Fiúisten, az Úr Krisztus előtt való hódolat. A szentmise a szentáldozással a liturgiába tartozik, a szentségkitétel az utóbbi csoportba. Ebből is megérthetjük, miért nem engedi a rítus-kongregáció, hogy „szükség vagy fontos ok nélkül, vagy külön engedély nélkül” ne mutassunk be szentmisét a kitett Oltáriszentség előtt; szentáldozást pedig a kitétel oltáránál miért nem szabad egyáltalában kiszolgáltatni.

A történelemadta tanulságot a

többször is idézett Kramp vonja le számunkra. „Változnak az idők, változnak a nézetek, változnak a szokások.”

„Az első ezredév fordulója jelentős változást hozott számunkra az Eucharisziával szemben. Helyes határok közt kétségtelenül a keresztény tudat mélyülését jelentette nemcsak az eucharisztikus Úrral, hanem általában Krisztus személyével szemben.”

„Ha nem tévedünk, a második évezred fordulójának kell meghoznia a kiegyenlítődést. A keresztény sokaság ismét feltűnő mértékben közeledik az Egyház liturgikus imaeletéhez, ismét iparkodik az Eucharisztia áldozatvoltát jobban megfogni és az Eucharisztia előtt hódoló szolgálat is egyre jobban beleilleszkedik az istentiszteleti cselekedetek összefoglaló keretébe.”

„Az ilyen idők magukból bizonyos feszültségi állapotot hoznak magukkal; a régivel, a magunkkal hozottal szemben érvényesülni akar a még régebbre hivatkozó új. Ez veszélyt is rejt magában, nevezetesen pártok, csoportok alakulását segítheti elő a vallásos életben és ezzel a vallásos látómező korlátozódását, erre irányulását. De a történelmi ismeret átsegít ezen a nehézségeken és erőt ad e valóban eszmei cél megvalósulására.”

„Örvendezzünk hálásan, – fejezi be Kramp – hogy oly időben élünk, melyben mélyebben behatolhatunk az Eucharisztia szentélyébe; hódoljunk szívből a mi Urunk előtt a csendes imádságban éppúgy, mint a nyilvános cselekedetben. És iparkodjunk a magunk részéről is valósággá tenni az Eucharisztia szent tanítójának szavait:

„Áldd őt minden érzéssel,
Mert felérsz énekeddel
S méltán zengni nincs erőd!”

szerkesztette: Hajba Imréné

"Vigasztalást, örömet és derűs jövőbe látást üzen a Pünkösdi ünnepe. Jézus ugyanis önmagát és a Szentlelket is vigasztalónak nevezi. Azt gondolom, hogy a mai világban, amelyben igencsak szkeptikusak az emberek, a bátorító, erősítő, vigasztaló, lelkesítő szónak és viselkedésformának nagyon fontos szerepe van. Pünkösdi előtt az apostolok látták Jézust, tapintották testét, beszéltek vele és ettek vele, meggyőződhetek róla, hogy bár meghalt, de dicsőséges testében mégis közéjük jött, látták, ahogy felment a mennybe, mégsem volt bátorságuk, hogy megvallják az emberek előtt.

A Szentlélek adott nekik erőt, bölcsességet, lendületet, bátorságot, hogy hirdessék az Evangéliumot, Krisztus örömhírét. Bár egyetlen nyelven beszéltek, szavaikat mégis megértette a Jeruzsálemben összegyűlt számtalan nemzetiségű nép. Szavaik hatására több százan megkeresztelkedtek, életüket megváltoztatták. Erre a maguk erejéből képtelenek lettek volna. A Szentlélek Úristen és maga Jézus Krisztus tehát a mi igazi vigasztalónk és az is marad.

Pünkösdi ünnepén fontos megjegyezni azt az örömdetes tényt, hogy Jézus nem ítélte és nem ítélte el bennünket, hanem előre néz, erőt, bátorságot ad. Ez azt jelenti, hogy nem lesütött fejvel kell elviselnünk a Pünkösdi, hanem szeretettel. Ezt az isteni vonást kellene átvinnünk nekünk is, embereknek: hogy ne bántsuk, ne szidjuk, ne kritizáljuk örökké egymást, ne veszekedjünk, hanem töltsük meg szeretettel szívünket, lelkünket és építsük a holnapot. Tanuljuk meg ezt a viselkedést a Szentlélek Úristenről, mert ez a magatartás ajándék mindnyájunk számára."

Böjte Csaba OFM

VENI SANCTE SPIRITUS-Pünkösdi szekvencia

„Jöjj Szentlélek Isten, jöjj, áraszd ki a mennyekből fényességed sugarát.” - hívja a Szentlelket a pünkösdi ünnepi misén a gyönyörű szekvencia kezdő sora. Ritka kincs az Egyház fohászkodása a Szentléleknek az egyes hívők lelkében jelentkező munkálkodásáért, amit ráadásul Babits Mihály csodálatos fordításában hallhatunk.

Mi sajnós nem a gregorián dallamot, hanem egy népének változatát énekeltük eddig, de ezen szeretnénk változtatni, és visszatérni az eredeti dallamhoz.

De mi is a szekvencia és milyen szerepe van a Szentmisén?

A szekvencia szavunk a latin sequor 'követ' igéből származik, mert a római miseliturgiában az alleluját követő éneket jelenti. A változó miseénekek egyike, melynek írásos hagyománya a IX. század közepe óta ismert.

Eredetileg az Alleluja-jubilus (az utolsó „a” szótagon énekelt melizmatikus, ünnepi dallam) további kibővítését jelentette, amit nyugati-frank szokás szerint szöveggel láttak el. S ezt a szöveget prosának, a dallamot szekvenciának mondták. Végül azonban Észak-Franciaországban a kolostori irodalom fő műfajává vált, és ez kapta a szekvencia nevet.

Az első szekvenciákat Boldog Notker Balbulus bencés szerzetes szerezte, melyek a 881-887 között íródott Liber hymnorum című könyvében jelentek meg.

A szekvencia kórusok és félkórusok által azonos dallamra énekelt strófapárokból épült fel (mint a zsoltosma), később szólóének is illeszkedhetett bele. A klasszikus iszlekvencia hangsúlyos, lejtés nélküli, rímtelen, egyenlőtlen szótagszámú sorokból áll.

A XII. századra kialakult a reguláris szekvencia, amely szabályos hangsúlyváltó vers, két-szótagos rímekkel, melynek dallama elvált az Allelujától. Innentől komponáltak olyan szekvenciákat, amelynek szövege költemény, dallama a himnuszokéhoz hasonló, vagyis egyszerű szillabikus melódia.

A szekvencia költészet a XIV. századig virágzott, dallamaik miatt gyorsan elterjedtek, számuk megnőtt, helyenként száznál többet

énekelték az egyházi év folyamán. Magyarországon több mint 200 szekvenciát használtak és ebből 20 körülit, csak itt ismertek.

A középkorból mintegy ötezer dallam maradt ránk, mivel minden ünnepnek és minden vasárnapnak megvolt a saját szekvenciája, hiszen a mise kötött tételeinek zárt rendjén belül ez az egy rész volt, ahol a kor költői újat alkothattak. A szekvenciák az ünnep tartalmát mondják el költői eszközökkel, a befejezéskor a végidőre utalva.

Azonban Szent V. Pius pápa (1566-72) reformjainak eredményeképpen a szekvenciák száma négyre csökkent az egyházi évben.

Ezek a következők:

Victimae paschali laudes (Húsvét),
Veni Sancte Spiritus (Pünkösöd),
Lauda Sion Salvatorem (Úrnapja) és
Dies Irae (Halottak napja).

A Stabat Mater Dolorosa 1727-ben került be a Missaléba, de 1970-ben a Dies irae kikerül a sorból és ma tetszés szerint vehető.

Tehát a Tridenti zsinat utáni liturgiarendezés során a Veni Sancte Spiritus lett a négy megtartott szekvencia egyike. A középkorban azonban egy másik, Notkernek tulajdonított Sancti Spiritus assit nobis gratia volt pünkösöd fő prosája.

A Veni Sancte csak a XII. század végén tűnt fel, előbb Németországban, később Európa szerte általánosan ismertté vált. Eleinte csak pünkösöd hetének valamely napján énekelték, de lassanként a vasárnap fő szekvenciájává vált. Szerzőjeként több név is felmerült, de legvalószínűbb, hogy III. Ince pápa (1198-1216) költeménye. A tétel a műfaj átmeneti korszakába tartozik, mely a XI-XII. századra tehető, és Európa-szerte egy lényegében szilabikus dallammal ismert.

A szekvencia tíz strófából áll, mely öt szabályos verspárba tagolódik, amelyek mindig szabályosan három egységre tagolódnak. Pünkösöd ünnepéhez készült, melynek szent hetében hangzott el, ezért az egész költemény a Szentlélekhez szól, melyet az első versben megszólít és hív a liturgiába, a folytatásban pedig szép költői formában fejti ki különféle megnevezéseit, meg-

jelenéseit az emberi élet több területén.

Megfigyelhető a fogalmazásban az erre a korra jellemző rendkívüli édesség, melyet régi szerzők is dicsértek, valamint igen mély gondolati tartalma, mely később az ünnep fő énekévé emelte.

Jöjj, Szentlélek Istenünk, add a mennyből érzetünk fényességed sugarát!

Jöjj, szegények Atyja, te, bőkezűség Istene, lelkünk fényed hassa át!

Édességes vigaszunk, drága vendég, szomjazunk, édes lélek-újulás.

Fáradottnak könnyülés, tikkadónak enyhülés, sírónak vigasztalás.

Boldogságos tiszta fény, szállj meg szívünk rejtekén, híveidnek napja légy!

Ihleted, ha fényt nem ad, emberszívben ellohad minden erő, minden ép.

Mosd meg, ami szennyezett, aszúságra hints vizet, orvosold a sebhelyet!

Símogasd a darabost, fölmelegesd a fagyost, útra vidd, ki tévelyeg!

Add, vegyék el híveid, kik hitük beléd vetik, hétszeres kegyelmedet!

Jámbornak jutalmazást, engedj boldog kimúlást: mindörökké mennyeket!

Hogy miért cserélt helyett az alleluja és a szekvencia, arra nem tudok választ adni. Esetleg azzal magyarázható, hogy mára már kevesen tudják énekelni a szekvenciákat, és így az a kántor szólójává vált, ezért viszont jobb, ha közvetlenül az evangélium előtt énekel a közösség az Alleluját, amely felkészíti a hívek szívét-lelkélméjét az Ige befogadására.

Zárásként mi mást tehetnék, mint szívből ajánlom mindenkinek, hogy hallgassa meg, énekelje vagy elmélkedje végig Pünkösdkor ezt a csodálatos énekelt imádságot.

<https://www.youtube.com/watch?v=ufb-w05Rcvl>

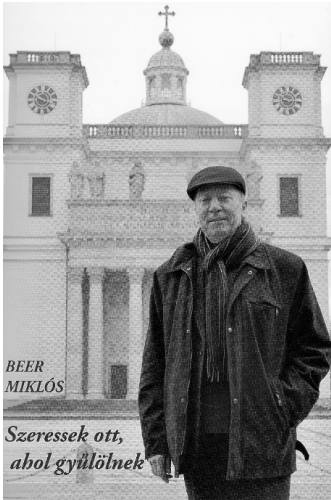
Rauscherné Horváth Gyöngy

"Isten szeretete kiáradt szívünkbe a nekünk adott Szentlélek által."

(Róm 5,5)

Beer Miklós: Szeressetek ott, ahol gyűlölnek

Tovább folytatjuk a püspök atya gondolatébresztő interjúkötetéből származó sorozatunkat, mellyel szeretnénk még szélesebb körben megismertetni a gondolatait.

II. RÉSZ – AZ EGYHÁZUNK

HIBÁINK

„ - Miért esünk bele mindig ugyanazokba a hibákba?

Szent Pál mindig időszerűen, zseniálisan fogja meg emberi létünk titkait, örök problémáit. A jóra vagyok kész, de mégsem azt teszem, amit szeretnék. Két törvényt érzek a tagjaimban. Az értelmem törvényével

tudom, mit szeretnék, de ott van bennem valami visszahúzó erő. Ő, én szerencsétlen ember, ki szabadít meg ettől a halálra szánt testtől? – írja egyik levelében, a választ is megadva: hála legyen az Istennek, Jézus Krisztus által van szabadítás. Más helyen ezt olvassuk: Jézus tudja, mi lakik az emberben.

Vegyünk csak egy egyszerű példát. Mindannyian hallhatjuk a rádióban, olvashatjuk az újságokban, mennyire fontos az egészséges táplálkozás, mennyire káros a dohányzás. És ezeket úgy szépen elengedjük a fülünk mellett, egészen addig, míg az orvos nem mond nekünk valami nagyon megrázó diagnózist. Amíg nem szembesülünk valami sokkolóval, nem nyomjuk el a cigarettát. Mert gyengék vagyunk. Érzelmek, szenvedélyeink vannak, a bennünket érő hatások befolyásolnak minket, és életünknek csak egy kis szelete zajlik a racionalitás mentén. És ez sajnos vonatkozik a hitünkre és a hitünkből fakadó magatartásunkra is.

(...) Állandóan visszatérő küszködéseink mindannyiunk életében, így emberi kapcsolatinkban is jelen vannak. Lelkünk mélyén mindannyian jók szeretnénk lenni, de környezetünk, hangulatunk és a legkülönfélébb bántó tényezők elrontják, ami szép lehetne. A hegyi patakhhoz szoktam hasonlítani az életünket. Ahogy a maderben lévő kövek csúszolósban és fényesednek a folyamatos sodródásban, sűrűlődsban, úgy nemesedhet a mi lelkünk is életünk küzdelmeiben. Olyannak akarta az Uristen a mi életünket, hogy része legyen a küzdelem is.

Viselkedésünket leginkább az határozza meg, milyen élmények értek bennünket gyerekkorunkban, ezért meg kell ismételnem a szülők felelősségét. Sokan szinte mindent megadnak a gyereküknek, csak azt nem, hogy ő maga adni tudjon. Majomszeretettől mindent megkap a gyerek, tucatnyi teljesen felesleges dolgot, szülei elkényeztetik, és ezzel éppen a döntésképtelenségét segítik elő, az áldozatvállalásra, az erőfeszítésre való képtelenségét. A szülők, a tanárok és a

papok nagy felelőssége segíti a fiatalokat, a személyiségformálódásban. Hogy érdektől, hiúságtól, féltékenységtől mentesen váljanak a jézusi mérce szerinti emberekké.

De alakuljon bárhogyan is valakinek a gyerekkora, Szent Pál szavaiból érezhetjük: nem vagyunk kiszolgáltatva a rossznak. Nem magától értetődő, hogy önzésünk, irigységünk kényszerpályáján élünk. Emberségünk ára az állandó megtisztulás, mi, keresztények úgy mondjuk, a krisztusi eszményhez való igazodás.

Nagyon fontosak a szép példák. Az egyik leginkább kézenfekvő példa maga Jézus. Már nem emlékszem, kitől hallottam ezt a nagyszerű megfogalmazást: ha valaki nem tudja megrendülten átélni Isten szeretetét Jézus Krisztusban – aki ideállt közénk, egy közülünk, és meghalt értünk -, az nem keresztény ember. Jézushoz hasonló megrendítően, szép, hősi példákra van szükségünk. Gondolok a görög eposzokra, a csodálatos magyar szépirodalmi remekművekre, de szentjeinkre, történelmi nagyjainkra és a jelenkor kiválóságaira is. Akik emberi jóságukkal túl tudtak lépni a hiúság, az irigység bénító korlátain. (...)

- Mik a legjellemzőbb hétköznapi bűnök?

A legtöbb gondot az okozza, hogy nagyon gyorsan, indulatosan megbántjuk egymást. Gondolkodás nélkül nekiesünk a másiknak, leszidjük, számon kérjük. Ha, mondjuk, egy asszony a munkahelyéről hazatérve szembesül a sok mosatlan edénnyel, a gyerek rossz osztályzatával, a földön heverő zoknival, a tele kukával, eleve feszült lesz, és a kimerültségtől sokkal hamarabb „fel fogja kapni a vizet”. A férj is előbb visszaszól, mert ő is fáradt. Emberi kapcsolatainkban mindig ki vagyunk szolgáltatva annak, hogy minden szituáció egy kicsit felkészületlenül ér bennünket. Nem tudunk mindig minden helyzetet, konfliktust előre lejátszani magunkban. Amikor bántjuk a másikat, a saját pillanatnyi modellünk szerint gondolkodunk, amelybe bele akarjuk kényszeríteni a másikat. Ilyenkor volna jó, ha lenne a tarsolyunkban olyan „gyógymód”, amit fel tudunk használni. Ha nem érne bennünket teljesen váratlanul az adott helyzet. Ha tudnánk, mivel fojthatjuk el csírájában a vitát. Ha valamit mi is engednénk, mert akkor a másik is könnyebben enged. Vagy ha csak átölelnénk a másikat, és éreztetnénk vele, bár feszült vagyok, mégis szeretem.

Az erre való felkészülést is már gyerekkorban kell elkezdeni. Ha egy gyerek állandóan csak bulizik, vagy ha soha nem tesz semmilyen erőfeszítést, az később visszaüt. Kibírhatatlan lesz, hisztis, nem lesz tűrőképessége. Ezzel szemben, ha például sportol, edzésre jár, függetlenül attól, milyen eredményeket ér el, megedződik, lelkiében is. Az előbb beszéltünk a szép példákról: egy tartalmas olvasmány vagy egy film ugyanígy segítheti abban, hogy egészséges lélekkel készüljön fel a felnőttéletre, hogy kiegyensúlyozottság, derű legyen a lelkében.” (folytatjuk)

szerkesztette: Jánosi Erika

"Az ima a Szentlélek atmoszférája. Ima várta, ima hívta, ima kísérte őt, és a Lélek maga imádkozik bennünk. Az ima lelkét kérnünk kell, és féltékenyen óvnunk kell; amikor megnyertük, meg kell köszönnünk; ha nélkülözzük, utána kell járnunk; a kegyelem és imádság együtt jár."

Részlet Prohászka Ottokár Szentlélek-kilencedéből

Tamás József nyugalmazott erdélyi magyar püspök életéről, hitéről és a székelység megmaradásáról vallott

A Nemzetstratégiai Kutatóintézet közelmúltban megjelentetett, Testvéred minden magyar II. főcímet viselő kötetének fő témája a székelység magyar nemzeti összetartozás volt. Huszonegy ismert székelységű véleményformáló, köztük tudós, tanár, művész, sportoló, orvos, üzletember és különböző felekezethez tartozó egyházi személy osztotta meg gondolatait a kérdéskörrel, miközben bepillantást nyújtottak életük fordulópontjairól is. Mostani írásunk a másfél éve nyugalmába vonult Tamás József püspököt mutatja be, aki a gyulafehérvári római katolikus főegyházmegye kötelékében látta el szolgálatát, ám 23 éven át tartó püspöki tevékenységét a székelység katolikusok lakta Csíkszeredában végezte. Az eredeti interjút Sepsiszéki Nagy Balázs néprajzkutató készítette.

iskola elvégzése után, oda mentem. Annak idején „kántoriskola” címén hagyta jóvá az állam ezt az iskolát; persze nemcsak kántorokat képeztek ott, hanem kisseminárium is volt, vagyis akik papok akartak lenni, ott vallásos nevelésben részesülve könnyebben átjutottak a Hittudományi Főiskolára, ami szintén Gyulafehérváron volt és van a mai napig.

A középiskola elvégzése után a Gyulafehérvári Papnevelő Intézetbe kerültem, ahol hat évet végeztem, majd pappá szentelt Márton Áron püspök úr. Az első működési helyem Szászmedgyes volt, itt négy évet voltam kisegítőlelkész, innen Törbe kerültem, Balázsfalva mellé, egy vegyes lakosságú vidékre, ahol hat évet voltam plébános. Ezt követően behívtak Gyulafehérvára a papnevelő intézetbe, hogy a kispapoknak

- Kérem püspök urat, foglalja össze röviden élete történetét, külön kiemelve a tapasztalatszerzés legmeghatározóbb forrásait, szülők, nagyszülők, tanárok, magyar írók, akik gyermekkorában, ifjúkorában hatással voltak Önre, és meghatározták gondolkodásmódját, életútját.

- 1944. november 12-én születtem Madéfalván, a madéfalvi veszedelem székhelyén, édesapám madéfalvi, édesanyám pedig csíkszenttamási volt; édesanyám tízéves korában egészen árván maradt, így került ő is Madéfalvára egy családhoz, ahol fölnevelkedett és itt ismerkedett meg édesapámmal, így lett házasság belőle. Én a plébánián születtem, mert a plébános úr a II. világháború idején el volt menekülve, és akkor édesanyám volt a sekrestyés és a harangozó. Mivel a háború idején Madéfalvának ezt a részét, ahol mi laktunk, augusztusban lebombázták, a házunk teljesen tönkrement, édesanyám ott maradt három gyerekkel, mert édesapám is be volt hívva katonának, nem volt más hely, így a plébánián húzódott meg és én ott születtem. Azok után, amiken édesanyám egyedül keresztülment, azt mondta, hogy ha ebből a gyermekből ép ember születik, akkor vele a Jóistennek valami nagy terve kell legyen. Nyolcan voltunk testvérek, ebből hatan még élünk, ketten már meghaltak, én a negyedik vagyok a sorban. Tehát három kisgyerekekkel került édesanyám ilyen nehéz helyzetbe.

Aztán a szüleim 1950-ben Csíkszentsimonba költöztek, mert a vasúthoz mentek át dolgozni, és hogy ne kelljen navétázniuk ezért odaköltöztünk a vasúti épületbe. Ekkor ötéves voltam, így az óvodát és az elemi iskoláimat Szentsimonban végeztem. Szüleim nagyon vallásosak voltak – éppen ezért vallásosan neveltek bennünket, közel volt a templom is a vasúti óráshoz, ezért naponta küldtek a reggeli szentmisékre, ott én meg a fiútestvéreim ministráltunk. Ebből kifolyólag talán a hivatásom ott kezdődött el az oltárszolgálatnál, hiszen azt megszerettem. Mivel a múlt rendszerben az egyetlen katolikus középiskola Gyulafehérváron volt, az elemi

lelki vezetője legyek, ahol tizenhét és fél évet töltöttem ebben a minőségben. Ekkor 1996. december 18-án II. Szent János Pál pápa kinevezett gyulafehérvári segédpüspöknek, 1997. március 1-én szentelt püspökké Jakubinyi György érsek úr a csíksomlyói kegytemplomban. Annak idején Csíkszeredában jelölte meg Érsek úr az én működési területemet, és már 21 éve itt vagyok Székelyföldön, ahol a katolikusok zöme él. Mivel katolikus középiskolába jártam, ezért másabb tanrendben tanultuk akár az irodalmat, akár a történelmet, mint az elmúlt rendszerben más iskolákban. A költőket, írókat nem csak olyan vonatkozásban tanultuk, hogy miket írtak és azok miről szóltak, hanem különösen kiemelve vallási irodalmukat, akár még ha Adyra vagy József Attilára is gondolunk, nekik is vannak istenes verseik, nagyon szép versek, amelyeket elhallgattak az állami iskolákban. Mi pedig ebben nevelkedtünk fel és éppen ezért ezek az írók, költők igen nagy hatást tettek az emberre, és erősítették meggyőződését különösképpen, mert abban a rendszerben a vallást és a vallás gyakorlását is korlátozták, vagy tiltották is. De megerősített bennünket az a tény, hogy még ezek a nagy írók és költők is vallásos emberek voltak.

- Esetleg a tanárai közül van-e olyan, akinek az erkölcsi, szellemi tanítása a mai napig is hatással van a gondolkodásmódjára, vagy akár a papok köréből, korábbi tanítói közül kinek a hatása érvényesül a legjobban?

- Hála a Jóistennek Szentsimonban az én gyermek- és fiatakoromban olyan papjaink voltak, akikre föl lehetett nézni, és akik a papi hivatásukat igazán megélték. Közöttük volt Barabás Márton plébános úr, kiváló hitoktató, aki nagyon vonzóan tudott a gyerekekkel foglalkozni öregkora ellenére is. Akkor még Csátószeg és Csíkszentsimon egy plébániát képezett, és volt neki káplánja, fiatal kisegítője, akik közül emlegethetem Márton Józsefet, utána Szabó Sándort – aki később Márton Áron püspök úr munkatársa és

egyben a püspök úr gépkocsivezetője is lett különféle útjain, illetve gazdasági igazgató Gyulafehérváron, amikor kiszabadult nemcsak a börtönből, hanem főleg a szobafogságból. Ez a három pap nagyon-nagyon belejátszott az én hivatásomba. Az elemi iskolában a tanáraink nem jelentettek különleges példaképet, mert abban a korban nagyon sokszor tiltották és figyelték, hogy ki jár hittanórára, és még szóva is tették, meg is szidták az embert, a magaviseleti jegyét is próbálták lehúzni. De Gyulafehérváron akár a középiskolai, akár a teológiai tanárok mindegyikéről elmondhatom, hogy abban az időben, amikor sok-sok nehézséggel kellett megküzdniük az iskola fennmaradásáért, azért, hogy bennünket a securitatetól megvédjenek – mert nagyon megpróbálták, különösen egyeseket, vagy akik kiemelkedőbbek voltak, beépíteni, besúgónak tenni – ilyen szempontból mindegyikükre feltekintettünk.

Én most csak Márton Áron püspök urat emelem ki, mert ő megtestesítője volt annak az embernek, aki elveiért és az elvein belül az Egyházért, a hitéért képes volt akár a börtönt, akár a házi őrizetet vállalni, és az utolsó két évben a teológia végzése alkalmával tanárunk is volt. Ő nem jöhetett át az Intézetbe órákat tartani, nem volt szabad akkor kijárnia, így mi jártunk hozzá a Püspöki Palotába, és ahogy nevelt bennünket, nemcsak a tananyaggal, hanem annak az üzenetével, hogy hogyan kell egy katolikus papnak a világ, az emberek között élnie, tanítania, működni, ezt az ő saját példájából is az ember látta, és ez nagyon nagy hatást tett ránk.

- Amikor az elemi iskola befejezése után Gyulafehérvárra ment, ez belső, egyéni sugallatra történt, vagy szülői javaslatra?

- Elmondhatom, hogy már kisgyermekkoromban eldöntöttem, hogy pap szeretnék lenni. Annyira szerettem az oltárszolgálatot, hogy eldöntöttem én magam, hogy ezen az úton szeretnék haladni. Hála Istennek, a szüleim fölpártolták ezt a kezdeményezésem, annak ellenére, hogy sokan voltunk gyermekek – volt olyan időszak, amikor egy időben öten voltunk iskolások. Persze volt, akinek nem kellett tandíjat fizetni, de az útiköltséget akkor is elő kellett teremteni, mert volt, amelyik Szebenben, volt amelyik, Kolozsváron, vagy akár Besztercén tanult, viszont mellém álltak a szüleim, ezt a kezdeményezést elfogadták és támogattak ezen az úton.

- A régi székely ember nem a nagyravágyásáról volt híres, hanem a szerénységéről, a föld iránti szeretetéről, most pedig én úgy látom, hogy a székelyföldi társadalom is egy olyan mintát kezdett el követni, ami az "amerikai álom, nyugat-európai álom": nagy házak, drága autók, kevesebb gyerek. Ezen lehetne-e fordítani? Úgy gondolom, hogy az igényeket kéne egy kicsit visszafogni, és máris az itteni jövedelmek – ha nem is akkorán, mint nyugat-európaiak – egy normális életvitelt lehetővé tennének.

- Igen. Érdekes módon fogalmaztak annak idején: a székely ember még a szikla hátán is megél, mint a fenyő is, és ez a múltban valóban így volt. De úgy látszik, a mai világból, amely kitárult az interneten, a mai technikai eszközökön keresztül, beáradnak ezek a minták és az ember nem akar lemaradni, hanem ilyen szempontból ő is olyanná akar lenni és válni, mint a gazdag országok, vagy a gazdag emberek. Ebben a tekintetben szerintem csak azzal lehet segíteni, ha az ember egy kicsit az öntudatot, a gondolkodásmódot átformálja, ha megtanulja, hogy mi az elég. A gazdagság nem minden az ember számára. Nagyon sokak életében lehet látni, hogy megvan mindenük, de nincs meg a lelki

békéjük, nincs meg a családban a melegség, a szeretet, mert nem minden a vagyon, és nem minden a szép ház és az autó, hanem a minden az, hogy az embernek legyen meg a lelki békéje, és tudjon ott, abban a családban, vagy abban a közösségben úgy élni, hogy az mindenkinek jó legyen. Tehát ilyen szempontból nekünk lehetőségünk és felelősségünk is van, mert mi, akik elsősorban az emberek formálásán munkálkodunk és dolgozunk, ezt nagyon sokszor az Úr Jézus tanítása alapján próbáljuk is az emberek nevelésében használni. Persze, hogy mennyire sikerül, az más lapra tartozik, de mi próbáljuk, és meg is kell próbálni az embereknek az öntudatát ebben a tekintetben nevelni.

- Püspök úr hogyan látja a székelység és a Székelyföld jövőjét?

- Az ember kétféleképpen tekintheti: pesszimista vagy optimista módon. Ha az ember a jelenlegi helyzetet nézi, és arra gondol, hogy ez hosszan folytatódni fog, akkor pesszimista, mert látja, hogy lassan-lassan Székelyföld is felőrlődik. De, ha az ember Istenben hívő, és az isteni gondviselés számára jelent valamit, akkor tud optimista lenni, mert a történelem folyamán, mi magunk is megéltük azt, hogy – egyik pillanatról a másikra – a kommunizmus fala összeomlott, és az előbbi rendszer egészen megváltozott. Ha az isteni gondviselésben bízunk – ha nem is épp úgy, ahogy reméltük, vagy szeretettük volna –, a Jóisten ezt is meg tudja egyik pillanatról a másikra változtatni, és ebben a tekintetben is tud a mi javunkra fordítani sok mindent. Én hívő emberként optimista módon ebben remélek, hogy lesz jövője Székelyföldnek, és az itt élő népünknek.

- Szent Pió atyának volt egy, a magyarsághoz kötődő jóslata, mi szerint Magyarország egy olyan kalitka, melyből egykor egy madár fog kirepülni, lényegében arra utalt, hogy a magyarság olyan népe a Szűzanyának, a Jóistennek, amelyekre majd egykor a világ népei büszkék lesznek. Ezt hogyan lehet értelmezni? Vagy épp ebben élünk most?

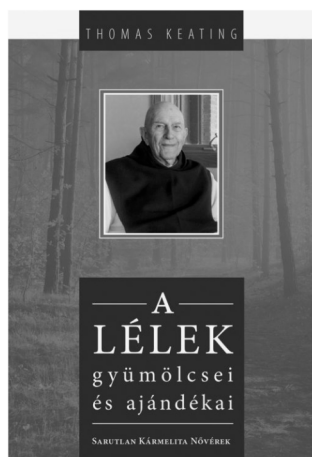
Én úgy érzem, hogy épp ebben élünk, és ez valósul meg a magyar népünk tekintetében, ebben a mai elliberálisodó világban, hogy mi, magyarok ki merünk állni – a vezetőnkkel egyetemben – értekeinkért, és azokat próbáljuk védeni. Úgy érzem, hogy ez egy ilyen, a beteljesedésbe tartó tett.

- Utolsó kérdésem: Püspök úrnak hivatása gyakorlásában, meg egészen a mindennapi gondolkodásában, cselekedeteiben mi az ars poeticaja?

- Engem igazából az irányít, és az vezet, ami az én hivatásom. Kis Szent Teréz nagy szeretem, huszonnégy évet élt, de a rövid kis élete során nem csak a hivatását, hanem azon belüli hivatását is kereste, és megtalálta a szeretet himnuszában. Ezért a mondataért szeretem, mert úgy érzem, hogy én teljesen azonosulni tudtam és tudok az én hivatásomban az ő mondatával, ami így szól: az Egyháznak, az én anyámnak a szívében én a szeretet leszek. Tehát az egyháznak, az én Édesanyámnak – az egyház azért is anyaszentegyház – a szívében, benne élve a szeretet leszek. Nekem ez a meggyőződés, s ezért is választottam püspöki jelmondatomul is a „legnagyobb a szeretet” kifejezést a Szeretethimnuszából (I Kor 13, 1-13), mert ez motiválta egész hivatásomat, egész papi és püspöki életemet. Nagyon szeretném, ha minden embernek ez motiválná életét és a cselekedeteit. A Szeretet.

Könyvajánló

Thomas Keating: A Lélek gyümölcsei és ajándékai

Thomas Keating trappista szerzetes (1923-2018.) írásaival már találkozhatott a figyelmes olvasó. Két könyve is szerepelt eddigi könyvajánlóink között. Most a nagy hatású lelkivezetőnek „A Lélek gyümölcsei és ajándékai” című könyvét szeretném megismertetni az olvasókkal. (A Sarutlan Kármelita Nővérek kiadásában jelent meg 2017-ben, Görfői Tibor fordításában)

Bevezető fejezetében egy nehézséget említ: „... az emberek nagy része azzal a tudattal éli mindennapi életét, hogy Isten távol van.” Ezt az aggodalmat igyekszik eloszlatni azzal,

hogy az isteni Jelenlét megtapasztalásának – egyébként általunk is jól ismert – módozatait tárja elénk. Isten Igéje: a Szentírás, a szemlélődő ima, a liturgia szerepéről ír, és arról a lelki útról, melyen ezek hatására haladni tudunk.

Második fejezetében a Lélek gyümölcseit ismerteti meg velünk. Isten jelenléte hatást fejt ki az emberi személy egészére. Ennek látható jelei a Szent Pál levelében felsorolt szeretet, öröm, békesség türelem, kedvesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás. (Gal.5, 22-23) Mint „Krisztus gondolkodásának dimenzióját” állítja elénk a kilenc fogalmat, egyenként kifejtve lényegüket.

A Szentlélek hét ajándékát olyan eszközökként írja le, melyek segítségével a Lélek megtisztítja tudatos és tudattalan életünket, s melyek szoros kölcsönhatásban állnak a szeretet teológiai erényével. Közülük az Úr félelme, a lelki erősség, a jámborság és a jó tanács ajándéka főként az aktív, cselekvő szeretet gyakorlásához segítenek egyre jobban, míg a tudás, értelem és bölcsesség a kontemplatív tevékenységhez.

Rámutat arra a szoros összefüggésre, mely a hét szentséggel, vagy Jézus boldogságmondásaival, illetve a három isteni erénnyel fűzi össze ezeket az ajándékokat.

Írása azonban nem pusztán elméleti tanulmány, hittananyag, hanem egészen gyakorlatias. A felsorolt ajándékoknak az imaéletben – a Keating atya által oly nagyon hangsúlyozott kontemplatív imában – játszott szerepét egészen érthetően, összefüggéseikben mutatja be. Újra megfogalmazza, hogy a középpontba vezető ima gyakorlása révén hogyan nyithatunk ajtót Isten ajándékai előtt, hogyan tudja átformálni „hamis énünket” ezekkel.

„Minél teljesebben kibontakoznak bennünk a Szentlélek ajándékai, (...) annál nagyobb szeretettel és örömmel érezzük át, mennyire páratlan és egyedülálló a szentháromságos Isten.”

Újra rámutat arra, hogy Istenet kereső szándékunk, tevékenységünk nem egyoldalú igyekezet, hanem kölcsönös, folytonosan áramló szeretet-csere, melybe a Szentlélek által kapcsolódhatunk bele. Csak a magunk részét kell hozzátennünk, és rábízni minden egyebet az Örök Szeretetre.

Hajba Imréné

SZERETET, BIZTONSÁG, ESÉLY A GYERMEKEKNEK

„Aki befogad egy ilyen kisgyermeket az én nevemben, engem fogad be” (Mt 18,5)

A Váci Egyházmegye fenntartásában lévő Otthon Szociális Szolgáltató NEVELŐSZÜLŐKET KERES családjukat átmenetileg vagy tartósan nélkülöző gyermekek számára.

A jelentkezés feltételeiről, a nevelőszülővé válás menetéről bővebben is tájékozódhatnak a következő honlapokon:

www.otthongyermek.hu

www.szamaritanusszolgalat.hu

illetve keressék Bakosné Szecsei Ildikót (06/30-848-0748)

Nevelőszülői feladatok:

- szakellátásban lévő gyermekeket gondozza/neveli, biztosítja teljes körű ellátásukat,
- saját otthonában gondoskodik a kiskorú gyermekről/gyermekről,
- biztosítja a gyermekek számára a vér szerinti hozzátartozókkal való kapcsolattartást,
- elősegíti az esetleges hazagondozást,
- a kapcsolattartás hiánya esetén segíti a gyermek örökbe adását,
- segítséget nyújt a gyermek életkorának, kultúrájának és vallásának megfelelően a beilleszkedésben, fejlődésében,
- nyugodt családi otthont és biztonságot teremt a gyermek számára,
- részt vesz a gyermek felzárkóztatásában, tehetséggondozásában.

A nevelőszülőt arra az időszakra, míg a gyermeket a saját háztartásában neveli nevelőszülői díj illeti meg:

- alapdíj (a minimálbér 30 %-a) (a gyermek elkerülése után még 3 hónapig kapja az alapdíjat),
- gyermekenként kiegészítő díj (minimálbér 20 %-a),
- 3 év alatti, beteg, stb., azaz különleges szükségletű gyermekenként többletdíj (minimálbér 5 %-a).

Gyermekeként törvényben meghatározott mértékű nevelési díjban és ellátmányban részesül, melyet kizárólag a gondozásában lévő gyermek ellátására fordíthat, és emellett jogosult a gyermek után járó családi pótlék igénylésére.

Laudate Dominum

Az Üllői Katolikus Egyházközség negyedévenként megjelenő lapja,

XIX. évfolyam 1. szám

Felelős kiadó: Virágh József plébános

Szerkesztették: Bayer Erika, Mezei Zsófia és Fazekas-Szűcs Péter

Munkatársak: Jánosi Erika, Rauscherné Horváth Gyöngy, Bali János, Farkas Vajk

Szerkesztőség elérhetősége: 2225 Üllő, Templom tér 4.; Tel.: 29/263-005, laudatedominum@freemail.hu,

nyomdai kivitelezés: Pátria Nyomda Zrt.